

Eksport towarów i usług na poziomie podregionów (NUTS3)

5. Seminarium „Statystyka dla polityki spójności”

*Ewa Adach-Stankiewicz
Agnieszka Matulska-Bachura
Departament Handlu i Usług
Główny Urząd Statystyczny*

Uzasadnienie podjęcia pracy badawczej „Eksport na poziomie podregionów (NUTS3)”

- zapotrzebowanie systematycznie zgłaszane przez odbiorców danych statystycznych;
- ważny element prowadzenia polityki rozwoju gospodarczego zarówno całego kraju, jak i poszczególnych jego regionów;
- jedna z miar określających skalę interakcji międzynarodowych oraz pozycję regionów w gospodarce globalnej;
- element analiz statystycznych dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej poszczególnych podregionów kraju oraz prognoz dotyczących ich rozwoju;

Realizacja pracy badawczej

- Cel pracy badawczej – opracowanie metodologii badania pozyskującego informacje na temat eksportu towarów oraz eksportu usług na poziomie podregionów (NUTS3) oraz przeprowadzenia na jej podstawie badania pilotażowego;
- Prowadzona w oparciu o:
  - ✓ metodologie oraz doświadczenia zdobyte w ramach badania handlu zagranicznego towarami oraz międzynarodowego handlu usługami;
  - ✓ wyniki analiz podejmowanych dotychczas w ramach tego obszaru statystyki – praca badawcza „Handel zagraniczny w województwach (NTS2)” realizowanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013;
- Etapy pracy badawczej:
  - ✓ I etap – opracowanie metodologii badania pilotażowego;
  - ✓ II etap - przeprowadzenie badania pilotażowego, w ramach którego pozyskano informacje na temat eksportu towarów oraz eksportu usług na poziomie podregionów (NUTS3);
  - ✓ III etap - weryfikacja i ocena zasad metodologicznych opracowanych na potrzeby badania pilotażowego;

I etap pracy badawczej

- Cel – opracowanie metodologii badania pilotażowego pozyskującego informacje na temat eksportu towarów oraz eksportu usług na poziomie podregionów (NUTS3);
- Zakres podmiotowy – przedsiębiorstwa zaangażowane w 2016 r. w eksport towarów lub/i dostarczanie usług nierezydentom;
- Zakres przedmiotowy – informacje na temat:
  - ✓ rodzaju towarów, czy usług będących przedmiotem wymiany;
  - ✓ kraju kontrahenta transakcji;
  - ✓ lokalizacji terytorialnej podmiotu będącego producentem towaru, czy usługi;
  - ✓ relacji respondenta z ww. podmiotem;
  - ✓ wartości eksportowanych towarów i/lub usług dostarczanych nierezydentom;

I etap pracy badawczej

- Kartoteka badania:
  - ✓ opracowana odrębnie dla eksportu towarów oraz eksportu usług na podstawie danych jednostkowych zebranych w ramach badania handlu zagranicznego towarami oraz międzynarodowego handlu usługami za 2016 r.
  - ✓ dobór celowy – dokonywany w oparciu o dane na temat wartości eksportu towarów, czy też wartości usług świadczonych nierezydentom;
  - ✓ podmioty o najwyższej wartości eksportu towarów oraz eksportu usług zapewniające 80% wartości eksportu towarów, czy eksportu usług na poziomie województwa;

I etap pracy badawczej – narzędzie badawcze

Formularz ETiU „Sprawozdanie o eksporcie towarów i usług na poziomie podregionów w

I. Towary eksportowane w 2016 r. według podregionów

Proszę o dostarczenie uzupełniających informacji na temat wartości eksportu towarów zgodnie z poniższym zestawieniem. Suma wartości eksportu towarów wykazana w poszczególnych wierszach powinna odpowiadać wartości eksportu towarów ogółem wykazanych w ramach systemu INTRASTAT i/lub dokumentach celnych za 2016 r. W przypadku braku dokładnych danych proszę je oszacować.

Lp	Kod towaru na poziomie 4 znaków CN	Towar jest produktem			W przypadku wskazania opcji b lub c dodatkowo proszę podać powiat, w którym zlokalizowana jest jednostka lokalna lub inne przedsiębiorstwo (lista powiatów w załączniku)	Kraj przeznaczenia eksportu	Wartość eksportowanych towarów w PLN (w pełnych złotych, bez miejsc po przecinku)
		a	b	c			
		własnej działalności wytworzonym w siedzibie głównej	własnej działalności wytworzonym w jednostce lokalnej	wytworzonym przez inne przedsiębiorstwo			
		Proszę wybrać jedną z opcji poprzez wstawienie X					
1							
2							
3							
...							

II. Usługi dostarczone nierezydentom w 2016 r. według podregionów

Proszę o dostarczenie informacji na temat wartości usług dostarczonych nierezydentom zgodnie z poniższym zestawieniem. Suma wartości usług wykazana w poszczególnych wierszach powinna odpowiadać wartości usług dostarczonych nierezydentom ogółem wykazanych w ramach formularza DNU-K Kwartalne sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług lub DNU-R Roczne sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług za 2016 r. W przypadku braku dokładnych danych proszę je oszacować.

Lp	Kod usługi według EBOPS	Usługa była świadczona nierezydentowi przez			W przypadku wskazania opcji b lub c dodatkowo proszę podać powiat, w którym zlokalizowana jest jednostka lokalna lub inne przedsiębiorstwo (lista powiatów w załączniku)	Kraj usługobiorcy	Wartość usługi w PLN (w pełnych złotych, bez miejsc po przecinku)
		a	b	c			
		jednostkę główną	jednostkę lokalną	inne przedsiębiorstwo			
		Proszę wybrać jedną z opcji poprzez wstawienie X					
1							
2							
3							
...							

II etap pracy badawczej

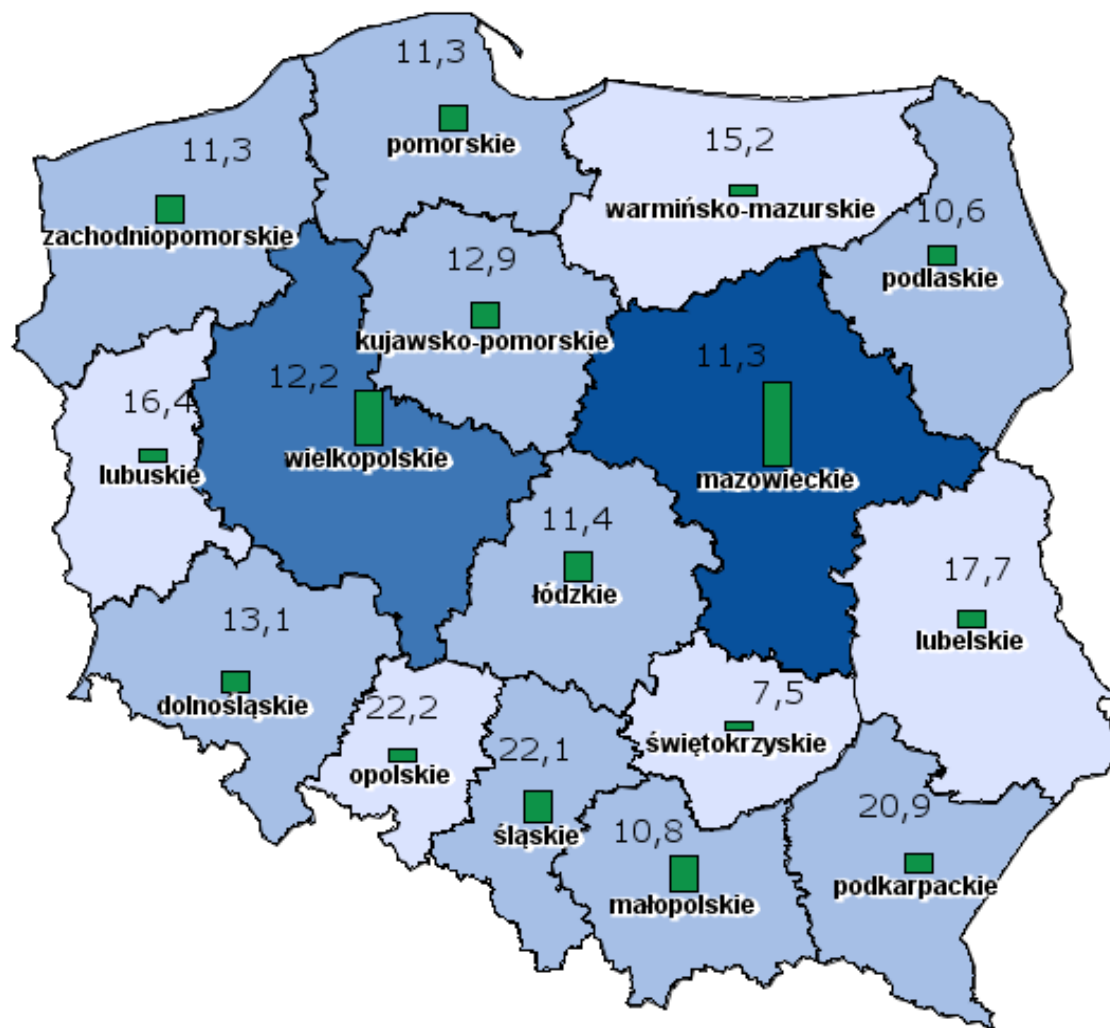
- Cel – przeprowadzenie badania pilotażowego pozyskującego informacje na temat eksportu towarów oraz eksportu usług na poziomie podregionów (NUTS3) zgodnie z zasadami ustalonymi w ramach etapu I;
- Kartoteka badania pilotażowego:

PRZEDSIĘBIORSTWA UCZESTNICZĄCE:	LICZBA JEDNOSTEK
tylko w eksporcie towarów	1 822
tylko w dostarczaniu usług nierezydentom	1 962
jednocześnie w eksporcie towarów i w dostarczaniu usług nierezydentom	216

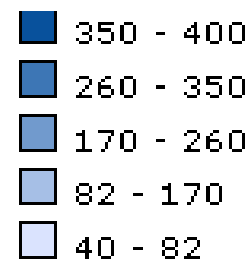
- Dane zbierane poprzez platformę sprawozdawczą CORstat w okresie od 20.11.2017 – 08.12.2017;
- Problemy z dostarczeniem danych przez respondentów...

II etap pracy badawczej – kompletność badania pilotażowego

Wskaźnik odpowiedzi dla działu 1 Towary eksportowane w 2016 r. ... formularza ETiU na poziomie województw w % - **13,5%**

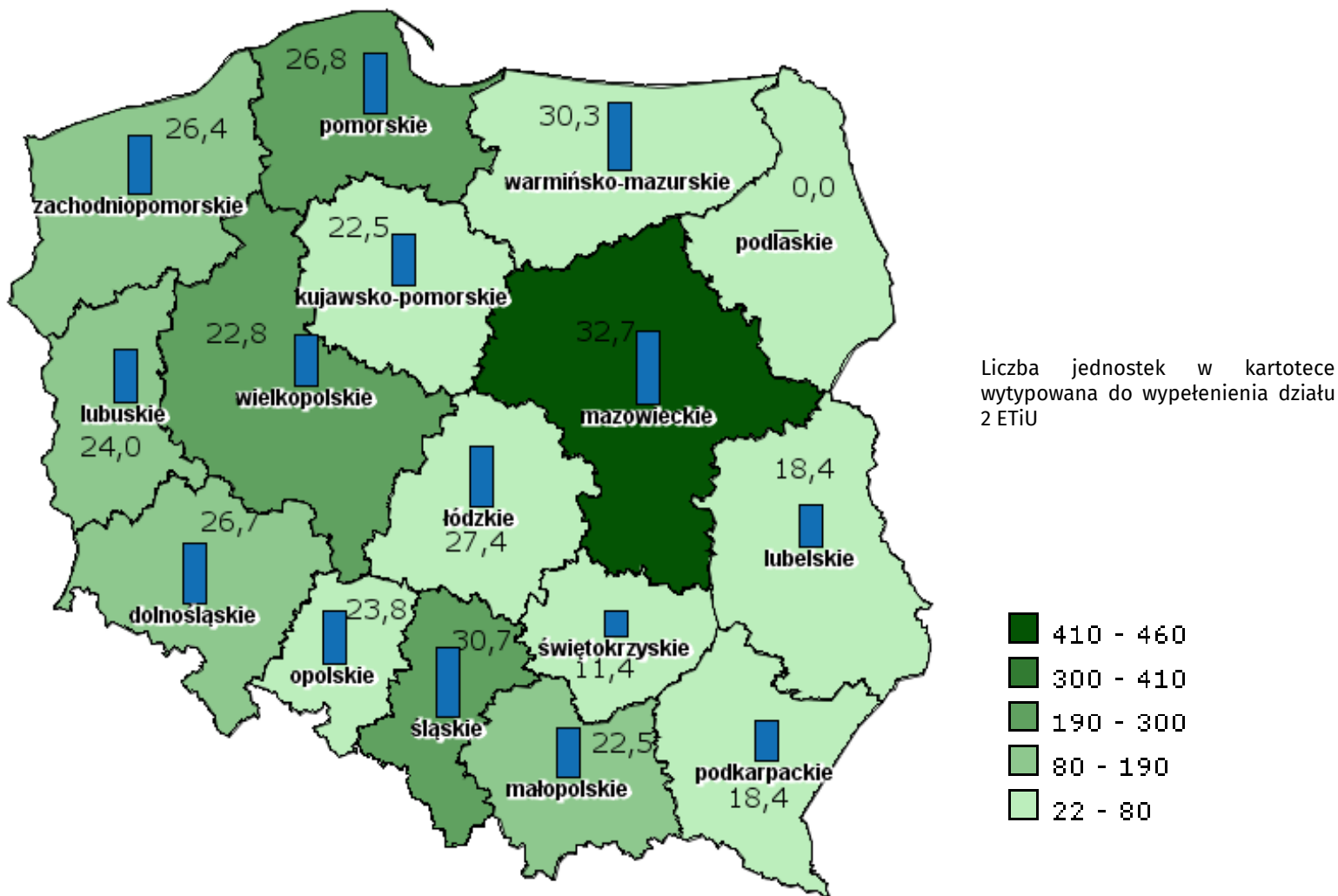
Liczba jednostek w kartotece wytypowana do wypełnienia działu 1 ETiU

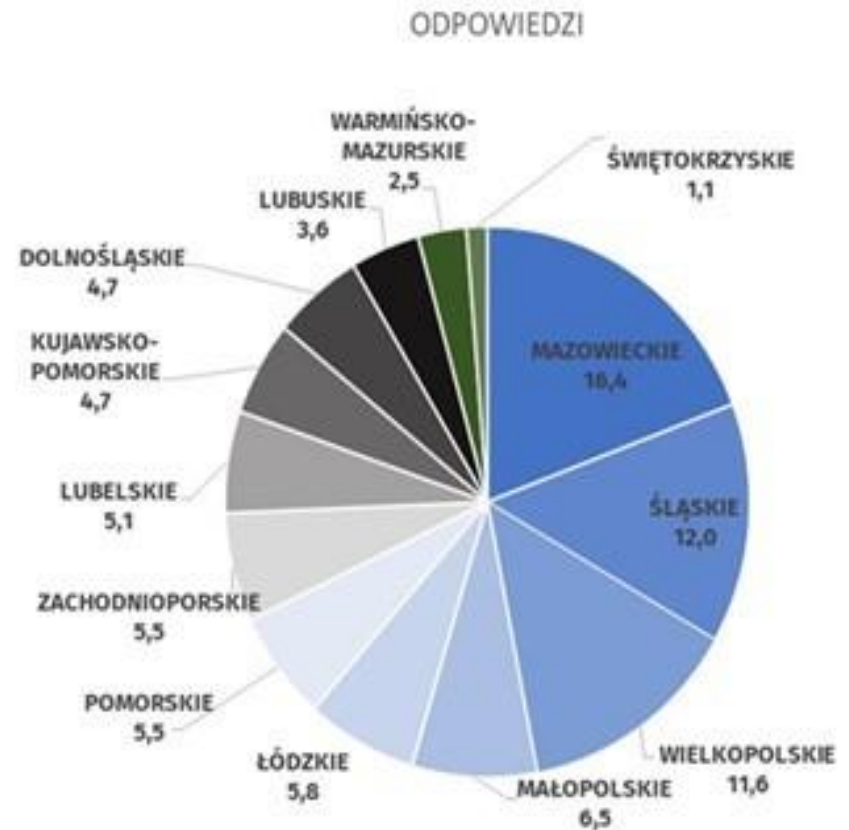
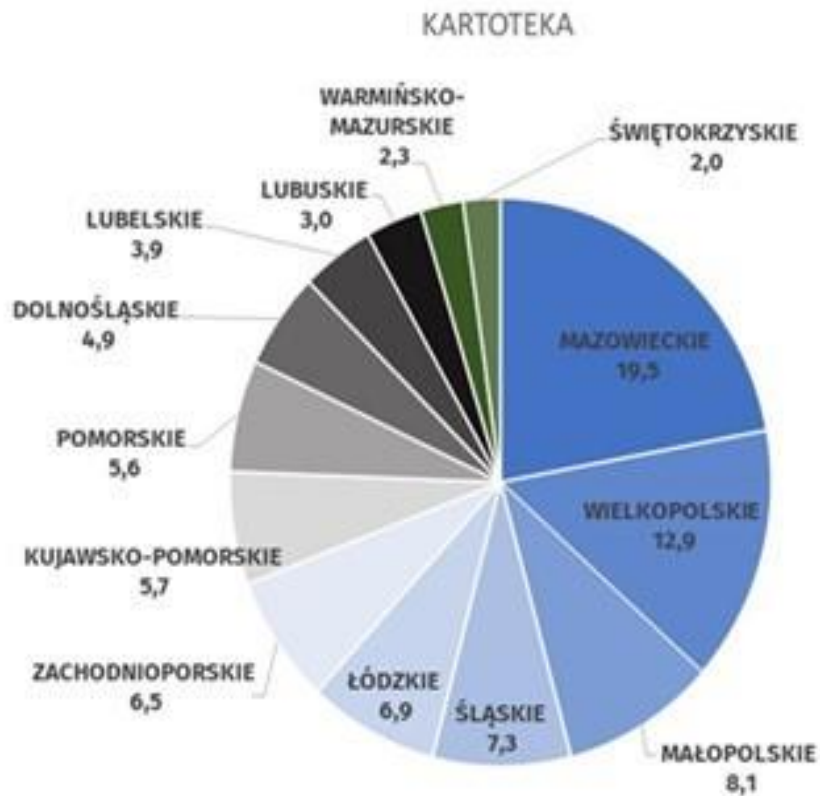
II etap pracy badawczej – kompletność badania pilotażowego

Wskaźnik odpowiedzi dla działu 2 Usługi dostarczone nierezydentom w 2016 r. ... formularza ETiU na poziomie województw w % - **26,4%**

II etap pracy badawczej – eksport towarów

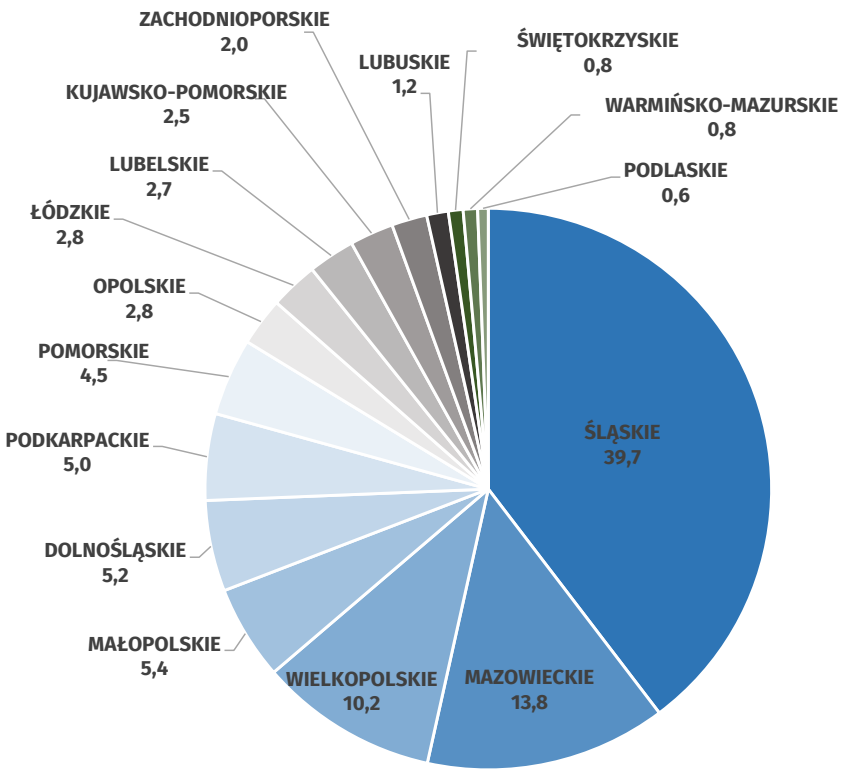
Struktura jednostek w kartotece działu 1 Towary eksportowane w 2016 r. ... oraz jednostek, które udzieliły odpowiedzi wg województw

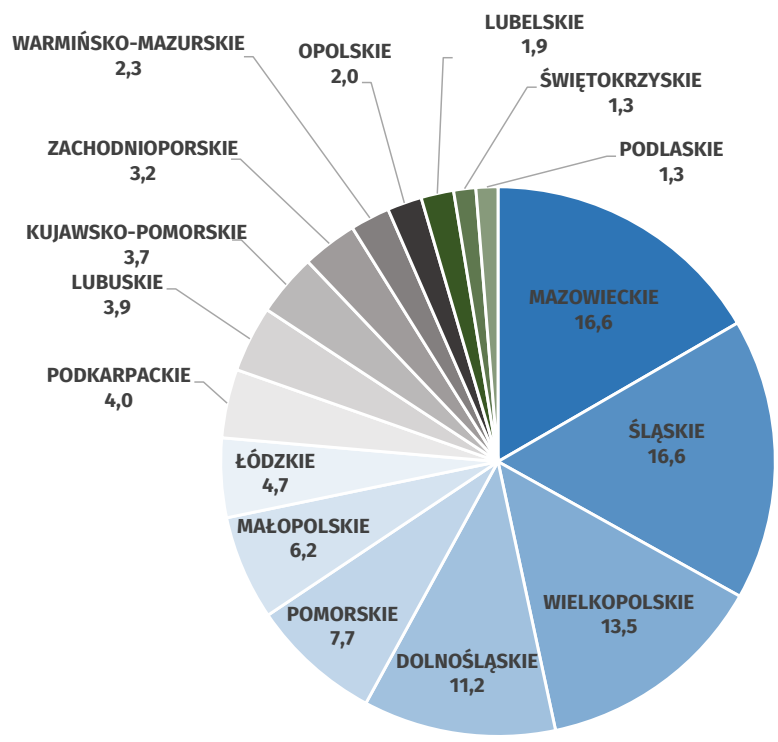
II etap pracy badawczej – eksport towarów

Struktura wartości eksportu towarów wg województw na podstawie danych zebranych w ramach badania pilotażowego oraz statystyki handlu zagranicznego

BADANIE PILOTAŻOWE

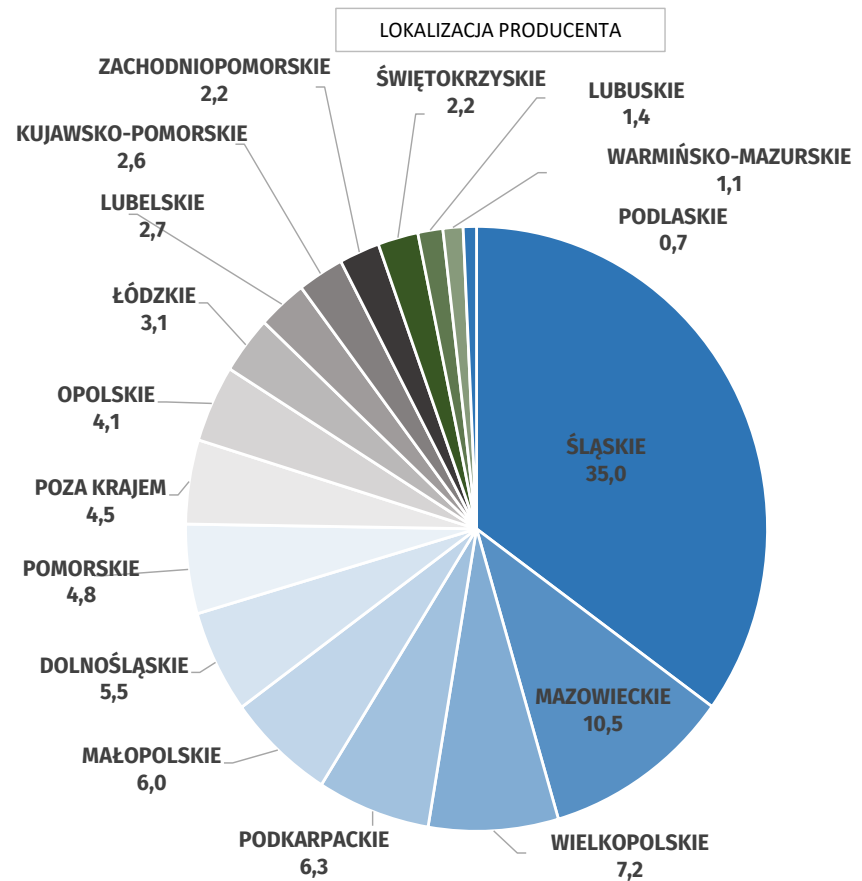
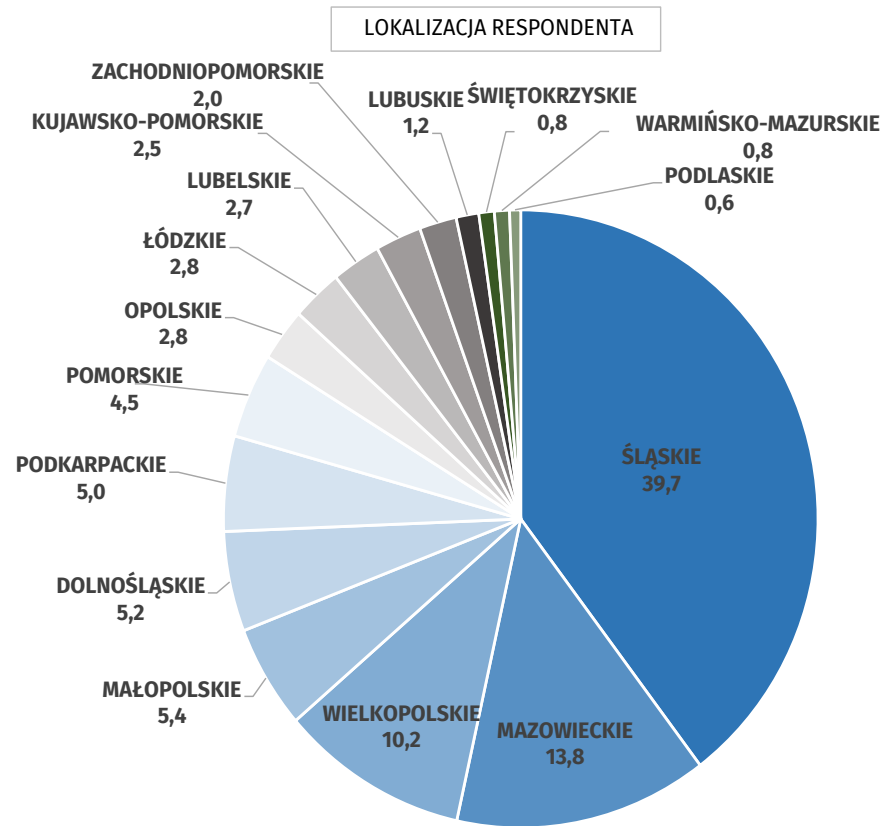

STATYSTYKA HANDLU ZAGRANICZNEGO TOWARAMI

II etap pracy badawczej – eksport towarów

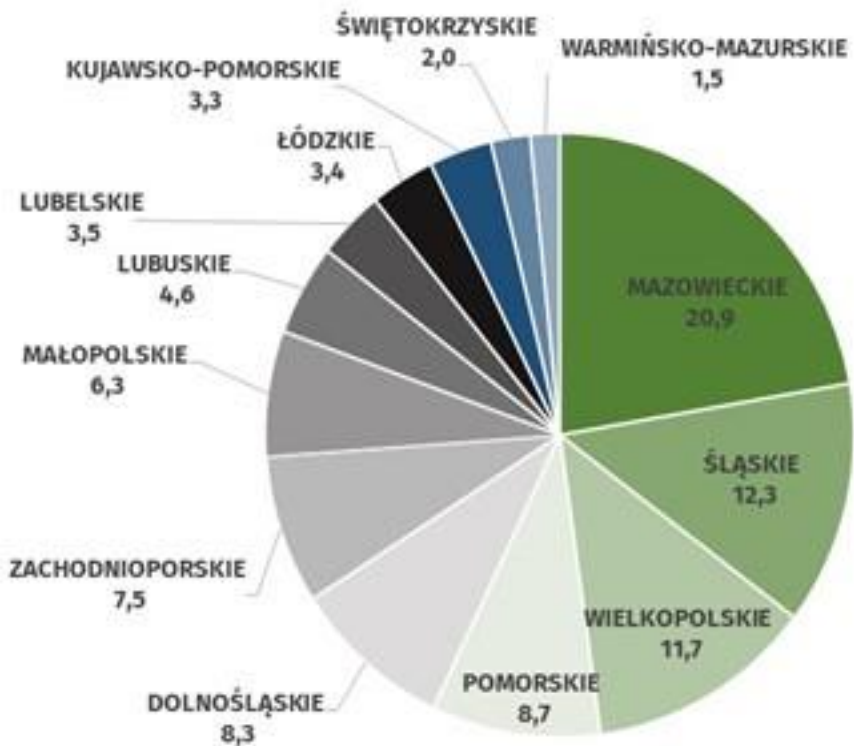
Struktura wartości eksportu towarów wg województw zgodnie z lokalizacją respondenta oraz producenta w %

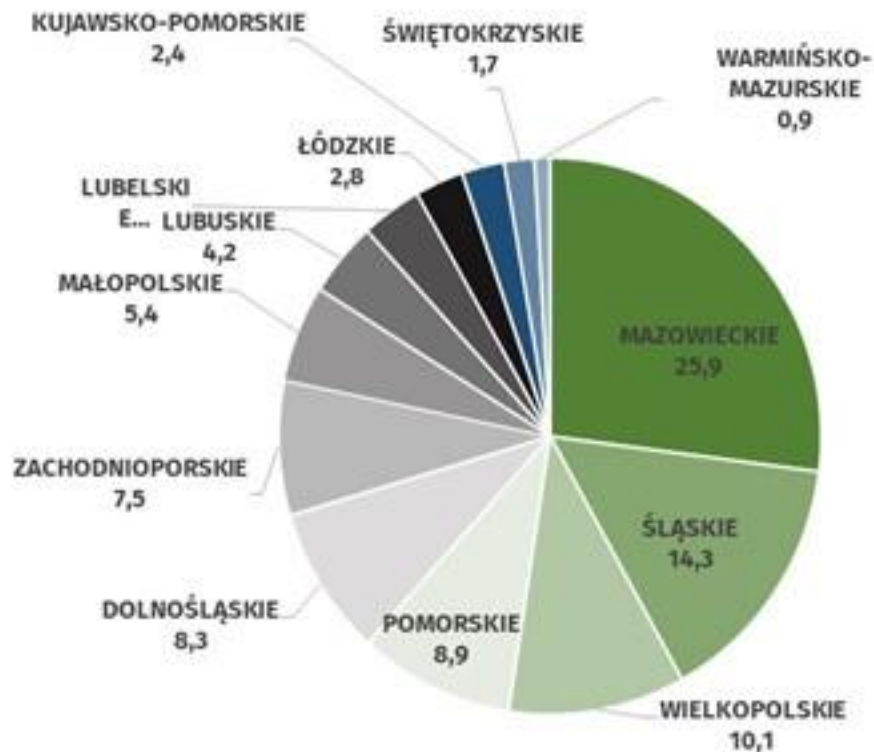
II etap pracy badawczej – eksport usług

Struktura jednostek w kartotece działu 2 Usługi dostarczone nierezydentom w 2016 r. ... oraz jednostek, które udzieliły odpowiedzi wg województw

KARTOTEKA

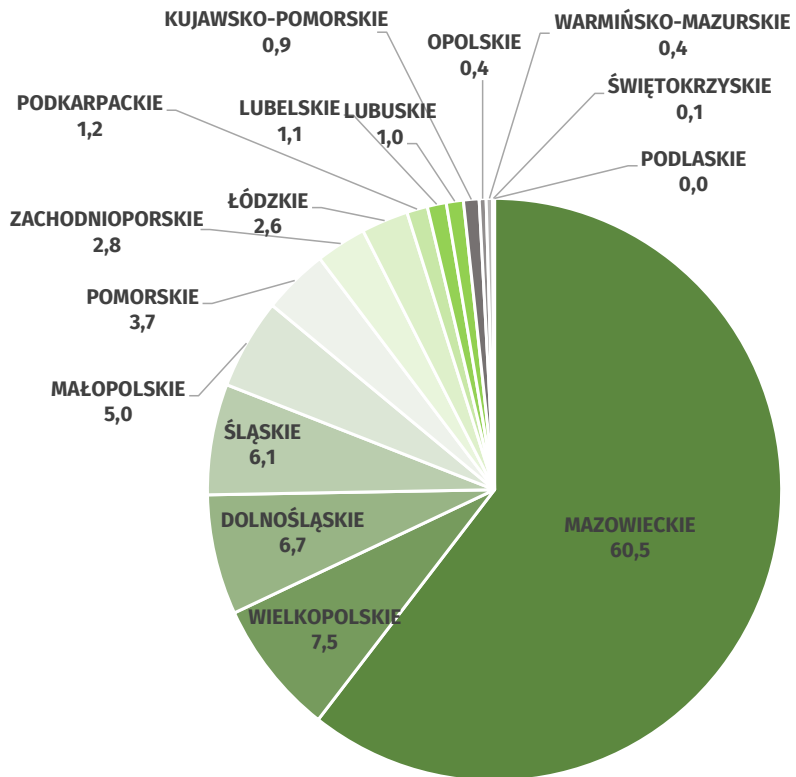
ODPOWIEDZI

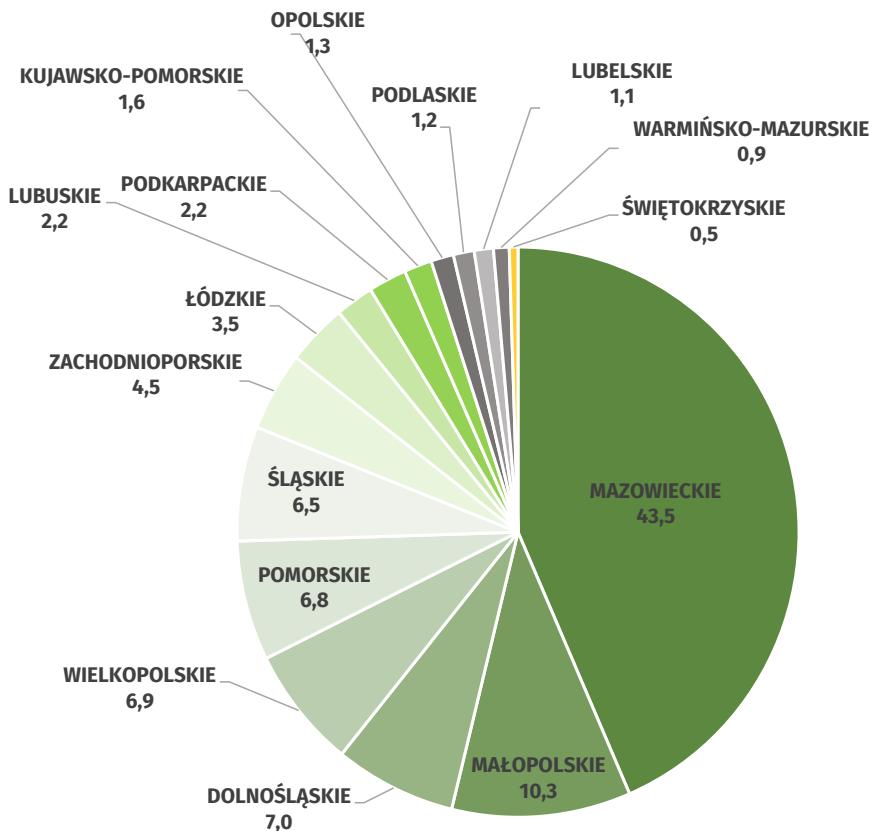
II etap pracy badawczej - eksport usług

Struktura wartości eksportu usług wg województw na podstawie danych zebranych w ramach badania pilotażowego oraz badania *Międzynarodowy handel usługami*

BADANIE PILOTAŻOWE

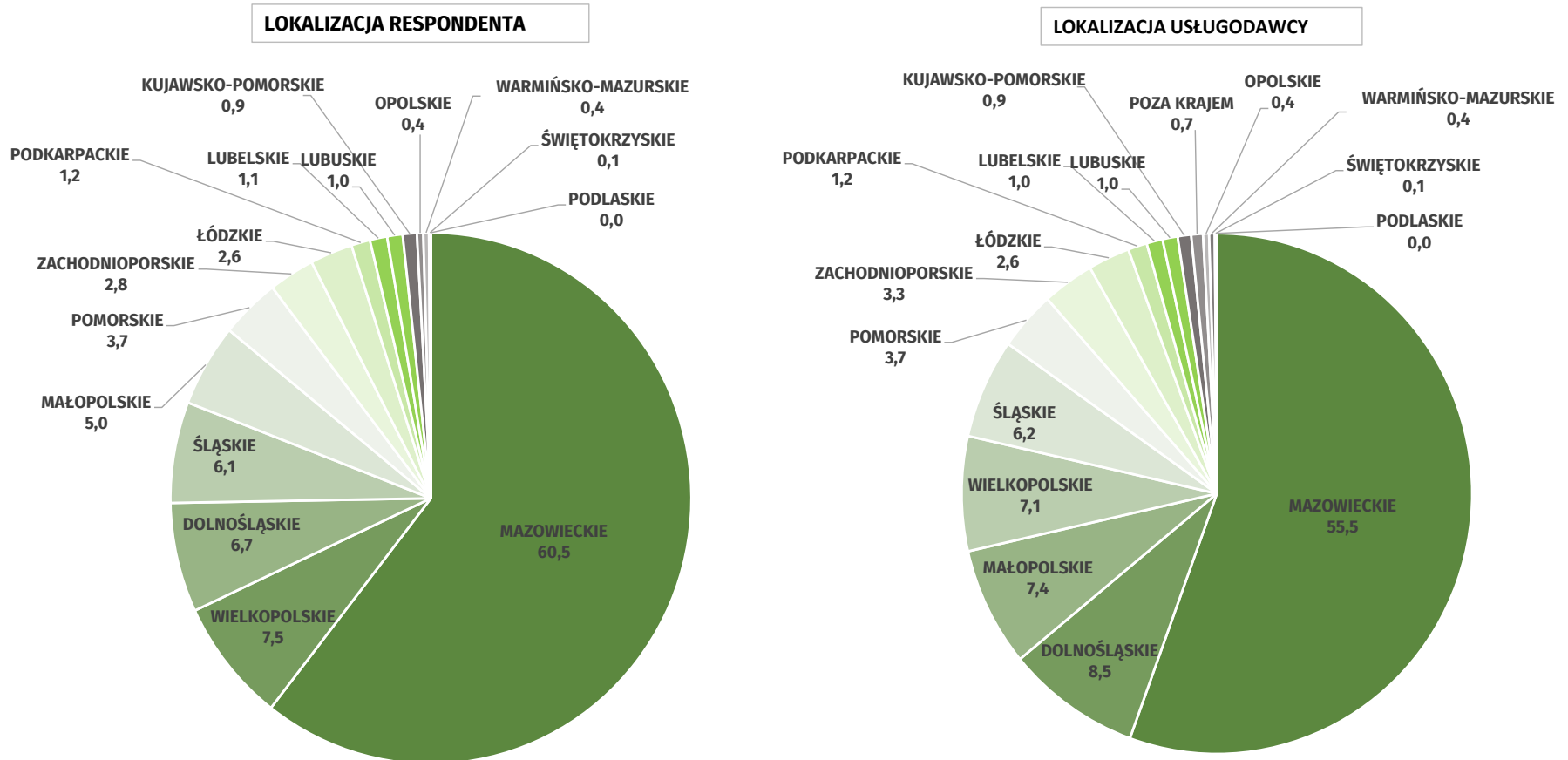

BADANIE MIĘDZYNARODOWY HANDEL USŁUGAMI

II etap pracy badawczej – eksport usług

Struktura wartości usług dostarczanych nierezydentom wg województw zgodnie z lokalizacją respondenta oraz usługodawcy w %

III etap pracy badawczej

- Cel – weryfikacja i ocena zasad metodologicznych opracowanych na potrzeby badania pilotażowego.
- Przeprowadzone prace:
  - ✓ rozesłanie do nierezydentów ankiety na temat lokalizacji produkcji towarów eksportowanych przez te jednostki z terytorium RP;
  - ✓ ustalenie procedur wtórnego opracowywania danych na temat wartości eksportu na poziomie podregionów;
  - ✓ eksperymentalne naliczenie informacji na temat wartości eksportu na poziomie podregionów w oparciu o dane pozyskane w ramach badania pilotażowego i przy wykorzystaniu opracowanej metody;
  - ✓ weryfikacja zasad metodologicznych opracowanych w ramach I etapu pracy badawczej;
- **Produkt końcowy - zeszyt metodologiczny *Eksport towarów i usług na poziomie podregionów (NUTS3)*;**

III etap pracy badawczej - procedura naliczenia danych

- Cel metody - dezagregacja danych dla Polski ogółem na temat wartości eksportu towarów opracowywanych w ramach badania handlu zagranicznego towarami, czy wartości usług dostarczanych nierezydentom opracowywanych w ramach badania międzynarodowego handlu usługami na poziom podregionów przy wykorzystaniu informacji gromadzonych w systemie statystyki publicznej;
- Wstępne założenie:

Wyszczególnienie		Kwota w tys. zł
0		1
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi (wiersze 02+04+05+07)		01
z tego	przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	02
	w tym sprzedaż na eksport	03
	zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna) (+ lub -)	04
	koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	05
	w tym koszt wytworzenia produktów przekazanych do własnych sklepów	06
	przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	07
	w tym sprzedaż na eksport	08

III etap pracy badawczej - procedura naliczenia danych – eksport towarów

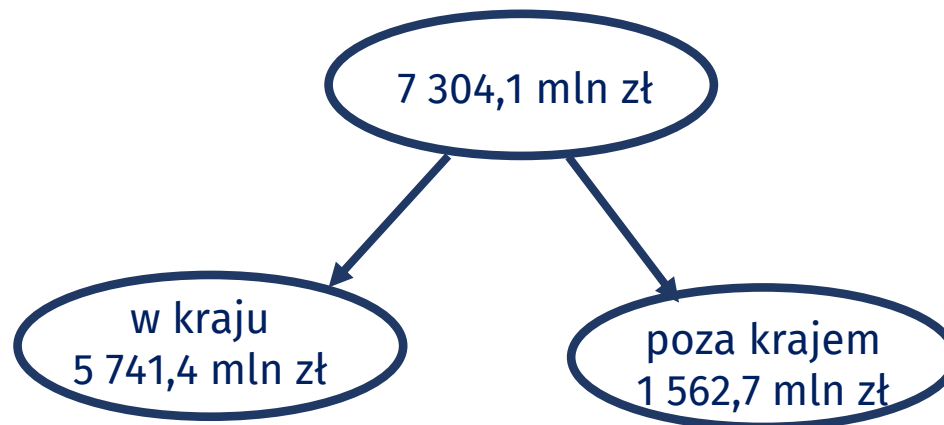
- 1) Zestawienie danych niezbędnych do przeprowadzenia wstępnych analiz na temat:
  - ✓ rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej oraz jej lokalizacji (województwo i powiat),
  - ✓ wartości eksportu towarów ogółem oraz w podziale według faktycznego producenta eksportowanych towarów z formularza badania pilotażowego ETiU;
  - ✓ wartości eksportu towarów ogółem wykazanej w bazie handlu zagranicznego;
  - ✓ wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, przychodów ze sprzedaży produktów na eksport oraz wartości przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów na eksport – z formularza SP *Roczna ankieta przedsiębiorstw*;
- 2) Analiza dostępności danych oraz spójności informacji pochodzących z różnych źródeł danych, tj. danych z badania pilotażowego oraz badania handlu zagranicznego towarami;
- 3) Weryfikacja założenia przyjętego na etapie planowania metody:
  - ✓ analizy prowadzone odrębnie dla: jednostek posiadających jednostki lokalne, jednostek handlowych oraz jednostek niehandlowych;
  - ✓ udział wartości przychodów ze sprzedaży produktów na eksport w przychodach ze sprzedaży na eksport ogółem ustalony w oparciu o SP dla jednostek handlowych wyniósł ok. 17%, podczas gdy dla jednostek niehandlowych stanowił on ponad 87%;

III etap pracy badawczej – eksport towarów - procedura naliczenia danych

5) Ustalenie wartości eksportu towarów wytworzonych przez jednostkę sprawozdawczą vs. inne przedsiębiorstwo (bez jednostek sprawozdawczych posiadających

Wyszczególnienie	BADANIE PILOTAŻOWE		METODA DEZAGREGACJI DANYCH HANDLU ZAGRANICZNEGO	
	w mln zł	udział w %	w mln zł	udział w %
Eksport towarów	51 693,3	100,0	52 629,0	100,0
z tego wytworzonych przez:				
jednostkę sprawozdawczą	45 484,0	88,0	45 325,0	86,1
inne przedsiębiorstwo	6 209,3	12,0	7 304,1	13,9
w tym zlokalizowane poza terytorium kraju	1 550,8	3,0	x	x

✓ na podstawie wyników badania pilotażowego - udział ok. 3%;

III etap pracy badawczej - procedura naliczenia danych – eksport towarów

6) Ustalenie wartości eksportu towarów realizowanego przez rezydentów RP opracowanego na podstawie badania handlu zagranicznego towarami dla podregionów kraju:

- ✓ wartość eksportu towarów wytworzonych przez jednostki sprawozdawcze (z wyłączeniem jednostek posiadających jednostki lokalne) została przyporządkowana do podregionów siedziby jednostki sprawozdawczej;
- ✓ wartość eksportu towarów (z wyłączeniem jednostek posiadających jednostki lokalne) wytworzonych przez inne przedsiębiorstwo (tj. 5 741,4 mln zł) zlokalizowane w kraju rozszacowano na województwa i podregiony strukturą przychodów netto ze sprzedaży produktów na rynek krajowy opracowaną dla przedsiębiorstw prowadzących działalności wytwórcze, tj. działalności zaklasyfikowane wg PKD do Sekcji A *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*, B *Górnictwo i wydobywanie* i C *Przetwórstwo przemysłowe*;
- ✓ wartość eksportu towarów realizowanego przez jednostki posiadające jednostki lokalne została przyporządkowana do województw i podregionów zgodnie ze strukturą wykazaną w ramach badania pilotażowego.

III etap pracy badawczej - wyniki eksperymentalnego naliczenia

Struktura wartości eksportu towarów wg województw w %

Wyszczególnienie	WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO	OPRACOWANA METODA
POLSKA OGÓŁEM	100,0	100,0
DOLNOŚLĄSKIE	5,1	4,8
KUJAWSKO-POMORSKIE	2,9	2,4
LUBELSKIE	2,7	3,0
LUBUSKIE	1,3	1,4
ŁÓDZKIE	2,9	3,3
MAŁOPOLSKIE	6,5	6,6
MAZOWIECKIE	9,6	11,1
OPOLSKIE	4,6	4,8
PODKARPACKIE	4,5	4,3
PODLASKIE	0,6	0,8
POMORSKIE	5,2	5,0
ŚLĄSKIE	36,5	34,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2,5	2,7
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1,2	1,4
WIELKOPOLSKIE	7,8	8,8
ZACHODNIOPOMORSKIE	2,3	2,4
POZA KRAJEM	3,6	2,5

III etap pracy badawczej - eksport usług - procedura naliczenia danych

- 1) Zestawienie danych niezbędnych do przeprowadzenia wstępnych analiz na temat:
  - ✓ rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej oraz jej lokalizacji (województwo i powiat),
  - ✓ wartości eksportu usług ogółem oraz w rozbiciu według faktycznego świadczeniodawcy usług z formularza badania pilotażowego ETiU;
  - ✓ wartości usług dostarczonych nierezydentom wykazanej w ramach badania *Międzynarodowy handel usługami*;
  - ✓ wartości przychodów netto ze sprzedaży produktów, przychodów ze sprzedaży produktów na eksport oraz wartości przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów na eksport – z formularza SP *Roczna ankieta przedsiębiorstw*.
- 2) Analiza dostępności danych oraz ich spójności informacji pochodzących z różnych źródeł danych, tj. danych z badania pilotażowego oraz badania międzynarodowego handlu usługami;
- 3) Weryfikacja założenia przyjętego na etapie planowania metody:
  - ✓ analizy prowadzone odrębnie dla: jednostek posiadających jednostki lokalne, jednostek handlowych oraz jednostek niehandlowych;
  - ✓ brak możliwości ustalenia zależności pomiędzy udziałem wartości przychodów ze sprzedaży produktów na eksport w wartości przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów na eksport, a faktem pośrednictwa w dostarczaniu usług nierezydentom;

III etap pracy badawczej - eksport usług - procedura naliczenia danych

5) Ustalenie wartości usług świadczonych nierezydentom przez jednostkę sprawozdawczą vs. inne przedsiębiorstwo (bez jednostek sprawozdawczych posiadających

Wyszczególnienie	BADANIE PILOTAŻOWE		METODA DEZAGREGACJI DANYCH MIĘDZYNARODOWEGO HANDLU USŁUGAMI	
	w mln zł	udział w %	w mln zł	udział w %
Eksport usług	21 609,5	100,0	21 638,2	100,0
z tego świadczonych przez:				
jednostkę sprawozdawczą	21 145,9	97,9	21 459,8	99,2
inne przedsiębiorstwo	463,7	2,1	178,4	0,8
w tym zlokalizowane poza terytorium kraju	268,7	1,2	x	x

✓ na podstawie wyników badania pilotażowego - udział 1,2%;

6) Ustalenie wartości eksportu usług świadczonych przez rezydentów RP opracowanych na podstawie badania międzynarodowego handlu usługami dla podregionów kraju:

✓ ze względu na niski udział wartości eksportu usług świadczonych przez inne przedsiębiorstwa - całkowita wartość usług dostarczanych nierezydentom została przyporządkowana do podregionów, w których znajdują się siedziby jednostek sprawozdawczych.

✓ odrębne podejście zastosowano w przypadku przedsiębiorstw posiadających jednostki lokalne - wartość eksportu usług tych jednostek przyporządkowano do podregionów zgodnie ze strukturą wykazaną w ramach badania pilotażowego.

III etap pracy badawczej - wyniki eksperymentalnego naliczenia

Struktura wartości usług dostarczanych nierezydentom wg województw w %

Wyszczególnienie	WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO	OPRACOWANA METODA
POLSKA OGÓŁEM	100,0	100,0
DOLNOŚLĄSKIE	8,4	5,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	1,4	1,4
LUBELSKIE	0,5	0,5
LUBUSKIE	1,5	1,6
ŁÓDZKIE	2,4	2,3
MAŁOPOLSKIE	9,4	7,3
MAZOWIECKIE	49,0	55,4
OPOLSKIE	0,5	0,5
PODKARPACKIE	1,4	1,4
PODLASKIE	0,0	0,0
POMORSKIE	4,7	4,8
ŚLĄSKIE	8,6	8,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,2	0,2
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,4	0,4
WIELKOPOLSKIE	6,2	6,7
ZACHODNIOPORSKIE	4,4	3,6
POZA KRAJEM	1,1	0,0

Wnioski i rekomendacje

- Zjawisko eksportu towarów niebędących produktem wytworzonym przez ich eksportera dotyczy głównie wymiany towarowej;
- Opracowywanie informacji na temat wartości eksportu towarów, czy usług na poziomie podregionów:
  - ✓ ogółem – możliwe przy wykorzystaniu danych dostępnych w statystyce publicznej,
  - ✓ w rozbiciu na grupy towarowe, czy rodzaje usług oraz kraj kontrahenta transakcji - konieczne byłoby wdrożenie do statystyki publicznej dwóch odrębnych badań cyklicznych;
- Dla lat pomiędzy badaniami cyklicznymi zalecane opracowywanie informacji na temat wartości eksportu ogółem na poziomie podregionów zgodnie z procedurami wypracowanymi w ramach pracy badawczej;
- Rekomendowane cykliczne przeprowadzanie wśród tych jednostek niebędących podmiotami gospodarki narodowej ankiet pozyskujących informacje na temat miejsca wytworzenia eksportowanych towarów;

Wdrożenie wyników pracy badawczej - eksport towarów

- Podjęcie rozmów z Ministerstwem Finansów odnośnie rozszerzenia zakresu informacji zbieranych w ramach systemu INTRASTAT i EXTRASTAT o pozycje dotyczące lokalizacji faktycznego producenta eksportowanych towarów;
- W zależności od ustaleń z gestorem danych co do częstotliwości zbierania danych w ww. systemach ....

❑ I opcja – na stałe

- opracowywanie rocznych informacji na temat wartości eksportu towarów ogółem oraz w podziale na główne grupy towarowe i kraj kontrahenta transakcji na poziomie podregionów - na podstawie danych pozyskiwanych z ww. systemów;

❑ II opcja - raz na 5 lat

- weryfikacja założeń przyjętych w wyniku przeprowadzonej pracy badawczej po uzyskaniu danych za pierwszy rok sprawozdawczy;
- opracowywanie rocznych informacji na temat wartości eksportu towarów na poziomie podregionów:
  - ✓ ogółem – przy wykorzystaniu procedury opracowanej w ramach pracy badawczej;
  - ✓ eksportu w podziale na główne grupy towarowe i kraj kontrahenta transakcji – raz na 5 lat - na podstawie danych pozyskiwanych z ww. systemów;

Wdrożenie wyników pracy badawczej - dostarczanie usług nierezydentom

- Rozszerzenie zakresu informacji pozyskiwanych na formularzu DNU-K *Kwartalne sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług za kwartał ...* o pozycje dotyczące miejsca lokalizacji usługodawcy (cyklicznie co 5 lat);
- Przeprowadzenie pierwszej edycji badania kwartalnego przy wykorzystaniu rozszerzonego formularza DNU-K, np. w ramach PBSSP2025 i weryfikacja założeń przyjętych w wyniku przeprowadzonej pracy badawczej;
- Opracowywanie rocznych informacji na temat wartości usług dostarczanych nierezydentom na poziomie podregionów:
  - ✓ ogółem - przy wykorzystaniu procedury opracowanej w ramach pracy badawczej;
  - ✓ w podziale rodzaje usług i kraj kontrahenta transakcji na poziomie podregionów co 5 lat - na podstawie wyników badania cyklicznego;

Dziękujemy za uwagę !!!